

Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 90 o noční práci mladistvých (průmysl)(revidovaná), 1948

Generální konference Mezinárodní organizace práce,

která byla svolána Správní radou Mezinárodního úřadu práce do San Franciska a tam se sešla dne 17. června 1948 na svém 31. zasedání,

rozhodnuvši se přijmout některé návrhy týkající se částečné revize Úmluvy o noční práci mladistvých (průmysl), 1919, přijaté konferencí na prvním zasedání, jež jsou desátým bodem jednacího pořadu zasedání,

stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,

přijímá dne 10 července 1948 tuto Úmluvu o noční práci mladistvých (průmysl) (revidovaná), 1948:

ČÁST I. - Všeobecná ustanovení

Článek 1

1. Pro účely této úmluvy budou za "průmyslové podniky" považovány zejména:

- a) doly, lomy a jiné těžební podniky pro těžbu nerostů ze země;
- b) podniky, v nichž jsou výrobky vyráběny, upravovány, čištěny, opravovány, zdobeny, dokončovány, přizpůsobovány pro prodej, rozbíjeny nebo ničeny nebo v nichž se hmoty podrobují přeměně, včetně podniků na stavbu lodí, jakož i podniků na výrobu, přeměnu a vedení elektřiny nebo pohonné síly jakéhokoliv druhu;
- c) podniky stavební a podniky civilního inženýrství, včetně prací při stavbě, údržbě, přestavbě a bourání;
- d) podniky pro dopravu osob nebo zboží po silnicích nebo po železnicích, včetně manipulace se zbožím v přístavech, na nábřežích, na rampách, ve skladištích nebo na letištích.

2. Příslušný úřad určí hranici mezi průmyslem na jedné straně a zemědělstvím, obchodem a ostatními neprůmyslovými činnostmi na straně druhé.

3. Vnitrostátní zákony nebo předpisy mohou z provádění této úmluvy vyjmout zaměstnávání pracemi, které se nepovažují za škodlivé, nepříznivé nebo nebezpečné mladistvým a které se provádějí v rodinných podnicích, v nichž jsou zaměstnání jen rodiče a jejich děti nebo svěřenci.

Článek 2

1. Pro účely této úmluvy znamená výraz "noc" dobu alespoň dvanácti po sobě jdoucích hodin.

2. Pro mladistvé mladší šestnácti let bude tato doba zahrnovat časový úsek mezi desátou hodinou večer a šestou hodinou ráno.

3. Pro mladistvé od šestnácti do osmnácti let bude tato doba zahrnovat časový úsek, určený příslušným orgánem, v trvání alespoň sedmi po sobě jdoucích hodin mezi desátou hodinou večer a sedmou hodinou ráno, příslušný orgán může stanovit různé časové úseky pro

různé oblasti, odvětví, podniky nebo průmyslové obory nebo závody, avšak před určením časového úseku začínajícího po jedenácté hodině večer se poradí se zúčastněnými organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků.

Článek 3

1. Mladiství mladší osmnácti let nesmějí být zaměstnáváni ani pracovat v noci ve veřejných ani v soukromých průmyslových podnicích, ani v jejich pobočkách, kromě případů níže stanovených.

2. Příslušný orgán může po projednání se zúčastněnými organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků povolit noční práci mladistvých, kteří dosáhli šestnácti let, avšak jsou mladší osmnácti let, pro účely učebního poměru nebo odborného výcviku v určených průmyslových odvětvích nebo zaměstnáních, která vyžadují, aby byla vykonávána nepřetržitě.

3. Mladistvým pracujícím v noci podle předchozího odstavce, bude poskytnut mezi dvěma pracovními směny odpočinek v rozsahu nejméně třinácti po sobě jdoucích hodin.

4. Tam, kde zákonodárství země zakazuje noční práci všem pracovníkům v pekárenském průmyslu, příslušný úřad může pro mladistvé, kteří dosáhli šestnácti let, pro účely jejich učebního poměru nebo odborného výcviku nahradit dobu alespoň sedmi po sobě jdoucích hodin mezi desátou hodinou večer a sedmou hodinou ráno, předepsanou příslušným orgánem na základě článku 2 odstavce 3, dobou mezi devátou hodinou večerní čtvrtou hodinou ranní.

Článek 4

1. V zemích, kde podnebí činí práci ve dne zvláště obtížnou, může být noční období a zakázaný časový úsek kratší, nežli období a časový úsek stanovené v předchozích člancích, jestliže se poskytne náhradní odpočinek ve dne.

2. Ustanovení článků 2 a 3 se nebudou vztahovat na noční práci mladistvých ve věku od šestnácti do osmnácti let v případě nepředvídatelné události, která nemohla být odvrácena ani předvídána, k níž nedochází pravidelně a která brání normálnímu provozu průmyslového podniku.

Článek 5

Jestliže to v případě zvláště závažných okolností vyžaduje veřejný zájem, vláda může dočasně zrušit zákaz noční práce mladistvých ve věku od šestnácti do osmnácti let.

Článek 6

1. Právní předpisy provádějící ustanovení této úmluvy:

- a) nařídí učinit vhodná opatření, aby s těmito předpisy byli seznámeni všichni, jichž se týkají,
- b) určí osoby odpovědné za jejich dodržování,
- c) stanoví přiměřený postih při jejich porušení,
- d) budou počítat se zřízením a zachováním soustavy přiměřeného dozoru k zajištění jejich účinného dodržování,
- e) budou vyžadovat, aby každý zaměstnavatel v průmyslovém podniku veřejném nebo soukromém vedl rejstřík nebo měl k dispozici úřední záznamy, udávající jména a data

narození všech osob mladších osmnácti let, které zaměstnává, jakož i další případné údaje, vyžadované příslušným orgánem.

2. Roční zprávy předkládané členskými státy podle článku 22 Ústavy Mezinárodní organizace práce budou obsahovat úplné informace o právních předpisech, uvedených v předchozím odstavci, a shrnutí výsledků dozoru prováděného podle těchto předpisů.

ČÁST II. - Zvláštní ustanovení pro některé země

Článek 7

1. Každý členský stát, ve kterém před dnem, kdy přijme právní předpisy, umožňující ratifikaci této úmluvy, existovaly právní předpisy, upravující noční práci mladistvých v průmyslu, které stanovily věkovou hranici nižší než osmnáct let, může prohlášením připojeným k ratifikaci nahradit věk osmnácti let, uložený v odstavci 1 článku 3, věkem nižším než osmnáct let, avšak v žádném případě věkem nižším než šestnáct let.

2. Členský stát, který učiní takovéto prohlášení, bude je moci kdykoli zrušit prohlášením pozdějším.

3. Členský stát, pro který je účinné prohlášení, učiněné podle odstavce 1 tohoto článku, každý rok ve zprávě o provádění této úmluvy uvede, do jaké míry bylo dosaženo pokroku z hlediska úplného provádění ustanovení úmluvy.

Článek 8

1. Ustanovení části I. této úmluvy se vztahují na Indii s výjimkou změn uvedených v tomto článku.

2. Zmíněná ustanovení se vztahují na veškerá území, na nichž má zákonodárny orgán Indie kompetenci je provádět.

3. Výraz "průmyslový podnik" zahrnuje:

- a) továrny, tak jak jsou definovány v zákoně Indie o továrnách,
- b) doly, na které se vztahuje zákon Indie o dolech,
- c) železnice a přístavy.

4. Článek 2 odstavec 2 se vztahuje na mladistvé, kteří dosáhli třinácti let, ale jsou mladší patnácti let.

5. Článek 2 odstavec 3 se vztahuje na mladistvé, kteří dosáhli patnácti let, ale jsou mladší sedmnácti let.

6. Článek 3 odstavec 1 a článek 4 odstavec 1 se vztahují na mladistvé, kteří jsou mladší sedmnácti let.

7. Článek 3 odstavce 2, 3 a 4, článek 4 odstavec 2 a článek 5 se vztahují na mladistvé, kteří dosáhli patnácti let, ale jsou mladší sedmnácti let.

8. Článek 6 odstavec 1 (e) se vztahuje na mladistvé, kteří jsou mladší sedmnácti let.

Článek 9

1. Ustanovení části I. této úmluvy se vztahují na Pákistán s výjimkou změn uvedených v tomto článku.

2. Zmíněná ustanovení se vztahují na veškerá území, na nichž má zákonodárny orgán Pákistánu kompetenci je provádět.

3. Výraz "průmyslový podnik" zahrnuje:

- a) továrny, tak jak jsou definovány v zákoně o továrnách,
- b) doly, na které se vztahuje zákon o dolech,
- c) železnice a přístavy.

4. Článek 2 odstavec 2 se vztahuje na mladistvé, kteří dosáhli věku třinácti let, ale jsou mladší patnácti let.

5. Článek 2 odstavec 3 se vztahuje na mladistvé, kteří dosáhli věku patnácti let, ale jsou mladší sedmnácti let.

6. Článek 3 odstavec 1 a článek 4 odstavec 1 se vztahují na mladistvé, kteří jsou mladší sedmnácti let.

7. Článek 3 odstavce 2, 3 a 4, článek 4 odstavec 2 a článek 5 se vztahují na mladistvé, kteří dosáhli patnácti let, ale jsou mladší sedmnácti let.

8. Článek 6 odstavec 1 (e) se vztahuje na mladistvé, kteří jsou mladší sedmnácti let.

Článek 10

1. Mezinárodní konference práce může na každém zasedání, na němž je tento bod zařazen na pořad jednání, přijmout dvoutřetinovou většinou návrhy na změnu jednoho nebo více předchozích článků části II. této úmluvy.

2. Ve všech návrzích na změnu bude uveden členský stát nebo členské státy, na něž se návrh vztahuje, a tyto návrhy budou do jednoho roku anebo za výjimečných okolností do osmnácti měsíců od skončení zasedání konference předloženy příslušným členským státem nebo členskými státy příslušnému orgánu nebo orgánům k uzákonění nebo k přijetí jiných opatření.

3. Členský stát, který dosáhne souhlasu příslušného orgánu nebo orgánů, oznámí ratifikaci změny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce k zápisu.

4. Jakmile bude takový návrh změny ratifikován členským státem nebo členskými státy, na něž se vztahuje, nabude účinnosti jakožto změna této úmluvy.

ČÁST III. - Závěrečná ustanovení

Článek 11

Formální ratifikace této úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Článek 12

1. Tato úmluva zavazuje pouze členské státy mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

2. Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

3. Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Článek 13

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli

Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Článek 14

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce zápis všech ratifikací, prohlášení a výpovědí, které mu členové organizace sdělí.

2. Když bude členským státům Organizace sdělovat zápis druhé ratifikace, jež mu byla oznámena, generální ředitel upozorní členské státy Organizace na datum, kdy tato úmluva nabude účinnosti.

Článek 15

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí generálnímu tajemníkovi spojených národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné údaje o všech ratifikacích, prohlášeních a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Článek 16

Vždy, bude-li to považovat za nutné, správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 17

1. Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

- a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 13, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti,
- b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.

2. Tato úmluva zůstane však v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Článek 18

Anglické a francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.